HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

19 decembrie 2024*

„Trimitere preliminară – Directiva 2011/98/UE – Drepturile lucrătorilor din țări terțe care dețin un permis unic – Articolul 12 – Dreptul la egalitatea de tratament – Securitate socială – Reglementare națională referitoare la determinarea drepturilor la prestații familiale – Reglementare care exclude luarea în considerare a copiilor minori ai titularului permisului unic în lipsa dovedirii intrării lor legale pe teritoriul național”

În cauza C-664/23,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de cour d’appel de Versailles (Curtea de Apel din Versailles, Franța), prin decizia din 9 noiembrie 2023, primită de Curte în aceeași zi, în procedura

Caisse d’allocations familiales des Hauts-de-Seine

împotriva

TX,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul I. Jarukaitis (raportor), președintele Camerei a patra, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a cincea, și domnii D. Gratsias și E. Regan, judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru TX, de S. Potiron, avocate;

– pentru guvernul francez, de R. Bénard și O. Duprat-Mazaré, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de F. Blanc-Simonetti și J. Hottiaux, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: franceza.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea ședерii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru (JO 2011, L 343, p. 1).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între TX, resortisant al unei țări terțe și titular al unui permis unic, pe de o parte, și caisse d'allocations familiales des Hauts-de-Seine (Casa de Alocații Familiale din Hauts-de-Seine, Franța) (denumită în continuare „CAF"), pe de altă parte, în legătură cu respingerea cererii acestuia de luare în considerare a copiilor săi minori născuți în străinătate pentru determinarea drepturilor sale la prestații familiale.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2011/98

3 Considerentele (20), (21), (24) și (26) ale Directivei 2011/98 au următorul cuprins:

„(20) Toți resortisanții țărilor terțe cu ședere legală și care lucrează în unul dintre statele membre ar trebui să beneficieze, cel puțin, de un set comun de drepturi, în temeiul egalității de tratament cu cetățenii respectivului stat membru gazdă, indiferent de scopul inițial sau motivul pentru care au fost admiși pe teritoriul statului membru. Dreptul la egalitatea de tratament în domeniile specificate de prezenta directivă ar trebui garantate nu numai acelor resortisanți ai țărilor terțe care au fost admiși pe teritoriul unui stat membru pentru a ocupa un loc de muncă, dar și celor admiși pentru alte scopuri și cărora li s-a permis accesul la piața forței de muncă a respectivului stat membru, în conformitate cu alte prevederi din legislația Uniunii sau din legislația națională, inclusiv membrii de familie ai lucrătorilor din țările terțe care au fost admiși în statul membru, în conformitate cu Directiva 2003/86/CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei [(JO 2003, L 251, p. 12, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 164)] […]

(21) Dreptul la egalitatea de tratament, în anumite domenii, ar trebui să fie strâns corelat cu șederea legală a resortisantului țării terțe și cu accesul oferit la piața forței de muncă a unui stat membru, aspecte consacrate de permisul unic care autorizează atât șederea, cât și ocuparea unui loc de muncă, precum și de alte permise de ședere eliberate pentru alte scopuri, care conțin informații privind permisiunea de a ocupa un loc de muncă.

[…]

(24) Lucrătorii din țările terțe ar trebui să beneficieze de tratament egal în ceea ce privește securitatea socială. Ramurile securității sociale sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială [(JO 2004, L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82)]. Dispozițiile prezentei directive privind egalitatea de tratament în domeniul securității sociale ar trebui să se aplice, de asemenea, lucrătorilor admiși într-un stat membru direct dintr-o țară terță. Cu toate acestea, prezenta directivă nu ar trebui să acorde lucrătorilor din țările terțe mai multe drepturi decât cele deja prevăzute de legislația Uniunii în vigoare în domeniul securității sociale pentru resortisanții țărilor terțe care se regăsesc în situații cu caracter transfrontalier. De asemenea, prezenta directivă nu ar trebui să acorde drepturi în legătură cu situații care nu intră sub incidența domeniului de aplicare a legislației Uniunii, de exemplu pentru membrii de familie care își au reședința într-o țară terță. Prezenta directivă ar trebui să acorde drepturi de ședere în orice stat membru doar pentru membrii de familie care se alătură lucrătorului din țara terță în scopul reîntregirii familiei, precum și drepturi pentru membrii de familie care au deja dreptul de ședere legală în statul membru în cauză.

[…]

(26) Legislația Uniunii nu limitează competența statelor membre de a își organiza propriile regimuri de securitate socială. În lipsa unei armonizări la nivelul Uniunii [Europene], fiecare stat membru stabilește condițiile în temeiul cărora sunt acordate prestațiile de securitate socială, precum și valoarea acestor prestații și perioada de timp pentru care sunt acordate. Cu toate acestea, atunci când își exercită această competență, statele membre trebuie să respecte legislația Uniunii."

4 Articolul 3 din Directiva 2011/98, intitulat „Domeniul de aplicare", prevede la alineatul (1):

„Prezenta directivă se aplică:

[…]

(b) resortisanților din țări terțe care au fost admiși într-un stat membru în alt scop decât cel al ocupării unui loc de muncă în temeiul legislației Uniunii sau al legislației naționale, cărora li se permite să ocupe un loc de muncă și care dețin un permis de ședere în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1030/2002 [al Consiliului din 13 iunie 2002 de instituire a unui model uniform de permis de ședere pentru resortisanții țărilor terțe (JO 2002, L 157, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 242)], și

(c) resortisanților din țări terțe care au fost admiși într-un stat membru în scopul ocupării unui loc de muncă în temeiul legislației Uniunii sau al legislației naționale."

5 Potrivit articolului 12 din această directivă, intitulat „Dreptul la egalitatea de tratament":

„(1) Lucrătorii din țările terțe menționați la articolul 3 alineatul (1) literele (b) și (c) beneficiază de egalitate de tratament în raport cu resortisanții statului membru în care își au reședința, în legătură cu:

[…]

(e) ramurile securității sociale, astfel cum sunt definite în Regulamentul [nr. 883/2004];

[…]

(2) Statele membre pot restrânge egalitatea de tratament:

[…]

(b) prin limitarea drepturilor acordate lucrătorilor din țările terțe în temeiul alineatului (1) litera (e), dar fără restricționarea acestor drepturi pentru lucrătorii din țările terțe care au un loc de muncă sau care au avut un loc de muncă pe o perioadă de cel puțin șase luni sau care sunt înregistrați drept șomeri.

De asemenea, statele membre pot decide ca alineatul (1) litera (e), în ceea ce privește prestațiile familiale, să nu se aplice resortisanților din țări terțe care au fost autorizați să lucreze pe teritoriul unui stat membru pentru o durată maximă de șase luni, resortisanților din țări terțe care au fost admiși pentru studii sau resortisanților din țări terțe care au drept de muncă pe baza unei vize;

[…]"

Regulamentul nr. 883/2004

6 Articolul 3 alineatul (1) litera (j) din Regulamentul nr. 883/2004 prevede că acesta din urmă se aplică tuturor legislațiilor referitoare la prestațiile familiale. El nu se aplică, în temeiul alineatului (5) al acestui articol, asistenței sociale sau medicale.

7 În temeiul articolului 1 litera (z) din acest regulament, expresia „prestații familiale" desemnează toate prestațiile în natură sau în numerar pentru acoperirea cheltuielilor familiei, cu excepția avansurilor din pensiile alimentare și a alocațiilor speciale de naștere sau de adopție prevăzute în anexa I la regulamentul menționat.

Dreptul francez

Codul asistenței sociale și al familiei

8 Potrivit articolului L. 262-5 al doilea paragraf din Codul asistenței sociale și al familiei:

„Pentru a fi luați în considerare pentru drepturile unui beneficiar străin care nu este resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene, al unui alt stat parte la Acordul privind Spațiul Economic European [din 2 mai 1992 (JO 1994, L 1, p. 3, Ediție specială, 11/vol. 53, p. 4)] sau al Confederației Elvețiene, copiii străini trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul L. 512-2 din Codul securității sociale."

Codul securității sociale

9 Articolul L. 511-1 din Codul securității sociale prevede:

„Prestațiile familiale cuprind:

[…]

2°) alocațiile familiale;

3°) alocația familială suplimentară;

[…]

7°) alocația pentru începerea școlii;

[…]"

10 Articolul L. 512-2 din Codul securității sociale prevede:

„Beneficiază de plin drept de prestațiile familiale în condițiile stabilite de prezenta carte resortisanții statelor membre ale Comunității Europene, ai celorlalte state părți la Acordul privind Spațiul Economic European și ai Confederației Elvețiene care îndeplinesc condițiile necesare pentru ședere legală în Franța […]

De asemenea, beneficiază de plin drept de prestațiile familiale în condițiile stabilite de prezenta carte străinii care nu sunt resortisanți ai unui stat membru al Comunității Europene, ai unui alt stat parte la Acordul privind Spațiul Economic European sau ai Confederației Elvețiene, titulari ai unui titlu impus acestora pentru ședere legală în Franța fie în temeiul actelor cu putere de lege sau al normelor administrative, fie în temeiul tratatelor sau al acordurilor internaționale.

Acești străini beneficiază de prestații familiale în măsura în care pot dovedi, pentru copiii aflați în întreținerea lor și pentru care solicită prestațiile familiale, una dintre următoarele situații:

– nașterea lor în Franța;

– intrarea lor legală în cadrul procedurii de reîntregire a familiei […]

– calitatea lor de membru de familie al unui refugiat;

– calitatea lor de copil al unui străin titular al unui permis de ședere […]

Prin decret se stabilește lista titlurilor și a dovezilor care atestă legalitatea intrării și șederii beneficiarilor străini. Acesta stabilește de asemenea natura documentelor necesare pentru a dovedi că respectivii copii aflați în întreținerea acestor străini și pentru care sunt solicitate prestații familiale îndeplinesc condițiile prevăzute la paragrafele precedente."

11 Articolul D. 512-2 din acest cod prevede:

„Legalitatea intrării și a șederii copiilor străini pe care beneficiarul îi are în întreținere și pentru care solicită prestații familiale se dovedește prin prezentarea unuia dintre următoarele documente:

[…]

2° certificat de control medical al copilului, eliberat de Office français de l'immigration et de l'intégration [Oficiul Francez pentru Imigrație și Integrare (OFII)] în urma procedurii de intrare în țară sau de acordare a șederii în scopul reîntregirii familiei;

[…]

5° adeverință eliberată de autoritatea prefectorală, prin care se precizează că intrarea copilului în Franța a avut loc cel târziu în același timp cu unul dintre părinții săi admiși la ședere […]"

Litigiul principal și întrebarea preliminară

12 La 1 aprilie 2014, TX, cetățean armean, titularul unui permis de ședere „viață privată și de familie" care îl autorizează să lucreze în Franța, a solicitat CAF acordarea prestațiilor familiale pentru cei trei copii ai săi, dintre care doi, născuți în afara teritoriului francez, intraseră ilegal pe acest teritoriu.

13 Pentru determinarea drepturilor sale, CAF a refuzat să îi ia în considerare pe cei doi copii născuți în străinătate din cauza intrării lor ilegale pe teritoriul francez.

14 Întrucât acest refuz a fost confirmat de comisia de soluționare amiabilă a CAF, TX a formulat o acțiune la tribunal des affaires de sécurité sociale de Nanterre (Tribunalul pentru Litigii de Securitate Socială din Nanterre, Franța).

15 Printr-o hotărâre din 21 decembrie 2018, acest tribunal a admis acțiunea lui TX și a declarat că acesta din urmă avea dreptul la prestații familiale pentru cei doi copii ai săi născuți în străinătate începând de la data cererii sale.

16 Printr-o hotărâre din 14 noiembrie 2019, cour d'appel de Versailles (Curtea de Apel din Versailles, Franța) a infirmat această hotărâre și a confirmat decizia CAF.

17 Printr-o hotărâre din 23 iunie 2022, Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța) a casat această hotărâre pentru „lipsă de motive" și a trimis cauza la cour d'appel de Versailles (Curtea de Apel din Versailles), care este instanța de trimitere, pentru rejudecarea cauzei într-o compunere diferită.

18 Această din urmă instanță arată că legalitatea șederii lui TX pe teritoriul francez nu este „discutată", întrucât el este titularul unui permis de ședere temporară care îi permite să lucreze, și că singura problemă care se ridică este aceea dacă el are dreptul la prestații familiale pentru cei doi copii ai săi născuți în străinătate.

19 Instanța menționată arată că, prin două hotărâri din 3 iunie 2011 și printr-o hotărâre din 5 aprilie 2013, Cour de cassation (Curtea de Casație) a statuat în plen că articolele L. 512-2 și D. 512-2 din Codul securității sociale – care condiționează plata prestațiilor familiale de prezentarea unui document care să ateste intrarea legală a copiilor străini în Franța și, mai concret, pentru copiii intrați în scopul reîntregirii familiei, de prezentarea certificatului medical eliberat de OFII – au un caracter obiectiv justificat de necesitatea de a exercita, într-un stat democratic, un control asupra condițiilor de îngrijire a copiilor. Cour de cassation (Curtea de Casație) a dedus de aici că aceste articole nu aduc o atingere disproporționată dreptului la viața de familie garantat la articolele 8 și 14 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, și nu încalcă nici dispozițiile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989.

20 Potrivit instanței de trimitere, această interpretare ar fi fost confirmată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Decizia din 1 octombrie 2015, Okitaloshima Okonda Osungu și Selpa Lokongo împotriva Franței (ECLI:CE:ECHR:2015:0908DEC007686011).

21 Cu toate acestea, instanța de trimitere arată că, în litigiul cu care este sesizată, întrebarea se ridică dintr-o perspectivă diferită, care este cea a Directivei 2011/98.

22 Potrivit acestei instanțe, directiva menționată are vocația de a se aplica acestui litigiu din moment ce, pe de o parte, prestațiile în discuție în litigiul principal intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 883/2004 și, pe de altă parte, TX este resortisantul unei țări terțe care a fost autorizat să lucreze în Franța, întrucât este titularul unui permis de ședere multianual care îi permite să lucreze, și dispune în plus de un contract de muncă.

23 Instanța de trimitere consideră de asemenea că, deși, în temeiul articolului 12 alineatul (2) litera (b) din directiva menționată, statele membre au posibilitatea de a restrânge dreptul la egalitatea de tratament în funcție de statutul anumitor resortisanți ai unor țări terțe, această dispoziție nu prevede nicio posibilitate de derogare de la acest drept în funcție de condițiile în care membrii de familie ai beneficiarului unui permis unic au ajuns pe teritoriul statului membru gazdă. Or, în speță, refuzul CAF de a admite cererea lui TX nu s-ar întemeia pe statutul acestuia, ci pe condițiile de intrare și de ședere, pe teritoriul francez, a celor doi copii ai săi născuți în Armenia.

24 Instanța de trimitere are însă îndoieli în ceea ce privește domeniul de aplicare al considerentului (20) și al ultimei teze a considerentului (24) ale Directivei 2011/98, care fac referire, pentru determinarea titularilor drepturilor garantate de această directivă, la membrii de familie ai lucrătorului dintr-o țară terță care au fost admiși într-un stat membru în scopul reîntregirii familiei.

25 În această privință, *primo*, instanța menționată arată că prestațiile familiale în discuție în litigiul principal nu sunt plătite membrilor familiei solicitantului, ci îi sunt acordate acestuia în funcție de numărul de copii care se află în întreținerea sa.

26 *Secundo*, având în vedere jurisprudența rezultată din Hotărârea din 25 noiembrie 2020, Istituto nazionale della previdenza sociale (Prestații familiale pentru titularii unui permis unic) (C-302/19, denumită în continuare „Hotărârea INPS", EU:C:2020:957), instanța menționată ridică problema posibilității de a se întemeia pe normele privind reîntregirea familiei pentru a determina dreptul la prestațiile de securitate socială al titularului unui permis unic.

27 *Tertio*, aceeași instanță arată că Comisia Europeană a prezentat, la 27 aprilie 2022, Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea ședерii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru (reformare) [COM(2022) 655 final], care prevede alinierea considerentului (24) al Directivei 2011/98 la Hotărârea INPS, prin eliminarea ultimelor două teze ale acestui considerent.

28 În aceste condiții, cour d'appel de Versailles (Curtea de Apel din Versailles) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Ca urmare a [Hotărârii INPS], articolul 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva [2011/98] trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru, precum [Republica Franceză], care interzice, în vederea determinării dreptului la o prestație de securitate socială, luarea în considerare a copiilor născuți într-o țară terță ai titularului unui permis unic, în sensul articolului 2 litera (c) din directiva menționată, în cazul în care acești copii, aflați în întreținerea sa, nu au intrat pe teritoriul statului membru în scopul reîntregirii familiei sau nu sunt prezentate documentele care permit să se dovedească legalitatea intrării lor pe teritoriul acestui stat, această condiție nefiind necesară pentru copiii beneficiarilor naționali sau resortisanți ai unui alt stat membru?"

Cu privire la întrebarea preliminară

29 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98 trebuie interpretat în sensul că se opune reglementării unui stat membru în temeiul căreia, în vederea determinării drepturilor la prestațiile de securitate socială ale resortisantului unei țări terțe care deține un permis unic, copiii născuți într-o țară terță aflați în întreținerea sa nu sunt luați în considerare decât cu condiția să dovedească intrarea lor legală pe teritoriul acestui stat membru.

30 Trebuie arătat de la bun început că, după cum se menționează în considerentul (26) al Directivei 2011/98, legislația Uniunii nu limitează competența statelor membre de a-și organiza propriile regimuri de securitate socială. În lipsa unei armonizări la nivelul Uniunii, fiecare stat membru stabilește condițiile în temeiul cărora sunt acordate prestațiile de securitate socială, precum și valoarea acestor prestații și perioada pentru care sunt acordate. Cu toate acestea, atunci când își exercită această competență, statele membre trebuie să respecte legislația Uniunii (a se vedea Hotărârea INPS, punctul 23 și jurisprudența citată).

31 Or, din articolul 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98 coroborat cu articolul 3 alineatul (1) litera (c) din aceasta reiese că resortisanții din țările terțe care au fost admiși într-un stat membru în scopul ocupării unui loc de muncă în temeiul legislației Uniunii sau al legislației naționale beneficiază de egalitate de tratament în raport cu resortisanții statului membru în care își au reședința în legătură cu ramurile securității sociale, astfel cum sunt definite în Regulamentul nr. 883/2004.

32 Prin urmare, pentru a putea beneficia de egalitate de tratament în temeiul acestor dispoziții, este necesar, pe de o parte, ca resortisantul din țara terță să fi fost admis într-un stat membru în scopul ocupării unui loc de muncă în temeiul legislației Uniunii sau al legislației naționale. Or, aceasta este situația resortisantului unei țări terțe care, precum reclamantul din litigiul principal, deține

un permis unic, în sensul articolului 2 litera (c) din această directivă, deoarece, în temeiul dispoziției menționate, acest permis îi permite unui astfel de resortisant să beneficieze de ședere legală pe teritoriul statului membru care l-a eliberat în scopul ocupării unui loc de muncă (a se vedea Hotărârea INPS, punctul 24 și jurisprudența citată).

33 Pe de altă parte, este necesar ca prestațiile în cauză să se încadreze în ramurile securității sociale, astfel cum sunt definite în Regulamentul nr. 883/2004. Or, este cert și necontestat de guvernul francez că prestațiile în discuție în litigiul principal constituie prestații de securitate socială care intră în sfera prestațiilor familiale prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (j) din acest regulament.

34 În aceste condiții, rezultă că o persoană aflată în situația reclamantului din litigiul principal este îndreptățită, conform articolului 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98, să beneficieze de egalitate de tratament în raport cu resortisanții francezi.

35 În ceea ce privește aspectul dacă se aduce atingere acestui drept la egalitate de tratament printr-o dispoziție precum cea în discuție în litigiul principal, care, pentru determinarea drepturilor la prestații familiale ale titularului permisului unic, exclude luarea în considerare a copiilor săi aflați în întreținere a căror intrare legală pe teritoriul francez nu este dovedită, este necesar să se constate, sub rezerva verificărilor care vor trebui efectuate de instanța de trimitere, că rezultă din articolul L. 512-1 alineatul 1 și din articolul L. 512-2 alineatul 1 din Codul securității sociale că beneficiază de plin drept de prestații familiale, în condițiile stabilite de cartea V din acest cod, resortisanții francezi, precum și resortisanții celorlalte state membre ale Uniunii, ai celorlalte state părți la Acordul privind Spațiul Economic European și ai Confederației Elvețiene care au reședința legală în Franța. În schimb, articolul L. 512-2 alineatul 2 din codul menționat subordonează dreptul la prestații familiale al resortisanților țărilor terțe cu ședere legală în Franța unei condiții suplimentare, menționată la alineatul 3 al acestui articol L. 512-2, care constă în dovedirea intrării legale pe teritoriul francez a copiilor pentru care sunt solicitate prestațiile familiale.

36 Rezultă că o atare reglementare națională rezervă resortisanților țărilor terțe care dețin un permis unic un tratament mai puțin favorabil decât cel de care beneficiază resortisanții statului membru gazdă. În consecință, o asemenea reglementare este contrară dreptului la egalitate de tratament consacrat la articolul 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98.

37 Instanța de trimitere are însă îndoieli, în lumina considerentelor (20) și (24) ale Directivei 2011/98, cu privire la aspectul dacă dreptul la egalitate de tratament ar putea fi limitat numai la copiii titularului permisului unic care i s-au alăturat acestuia din urmă în scopul reîntregirii familiei. Aceste îndoieli decurg din faptul că considerentul (20) al directivei menționate îi vizează în special printre beneficiarii egalității de tratament, pe membrii de familie ai lucrătorilor dintr-o țară terță care au fost admiși într-un stat membru în scopul reîntregirii familiei, în timp ce ultima teză a considerentului (24) al directivei menționate prevede că drepturile conferite de aceasta din urmă ar trebui acordate doar membrilor de familie care se alătură lucrătorilor din țara terță în scopul reîntregirii familiei sau care au dreptul de ședere legală în statul membru în cauză.

38 Cu toate acestea, Curtea a arătat, pe de o parte, că din modul de redactare a considerentului (20) al Directivei 2011/98 reiese că acesta vizează printre altele situația în care membrii de familie ai unui lucrător resortisant al unei țări terțe care deține un permis unic beneficiază în mod direct de dreptul la egalitate de tratament prevăzut la articolul 12 din directiva menționată, acest drept

fiind conferit acestor persoane în calitatea lor proprie de lucrători, chiar dacă sosirea lor în statul membru gazdă s-a datorat faptului că erau membri de familie ai unui lucrător resortisant al unei țări terțe (a se vedea Hotărârea INPS, punctul 30).

39 Pe de altă parte, Curtea a constatat că conținutul considerentului (24) al Directivei 2011/98 nu este reluat în niciuna dintre dispozițiile acestei directive și a amintit că preambulul unui act al Uniunii nu are valoare juridică obligatorie și nu poate fi invocat pentru a deroga de la înseși dispozițiile actului (a se vedea Hotărârea INPS, punctele 31 și 32).

40 În consecință, din aceste considerente nu poate rezulta că Directiva 2011/98 ar trebui interpretată în sensul că titularul unui permis unic ai cărui membri de familie nu dovedesc intrarea lor legală pe teritoriul statului membru în cauză în scopul reîntregirii familiei este exclus de la dreptul la egalitate de tratament prevăzut de această directivă, în condițiile în care nicio dispoziție a directivei menționate, în special articolul 12 alineatul (1) din aceasta, nu subordonează beneficierea de acest drept unei asemenea condiții.

41 Pe de altă parte, este necesar să se arate că, contrar celor susținute de guvernul francez în observațiile sale scrise, nu se poate desprinde un argument din faptul că legiuitorul Uniunii a condiționat el însuși dreptul la egalitate de tratament în domeniul prestațiilor familiale de legalitatea ședерii solicitantului pe teritoriul unui stat membru.

42 Desigur, este adevărat că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2011/98 nu recunoaște dreptul la egalitate de tratament decât în beneficiul resortisanților țărilor terțe care au reședința în mod legal pe teritoriul statelor membre. Această cerință răspunde obiectivului, enunțat în considerentul (21) al acestei directive, care este de a corela dreptul la egalitate de tratament cu șederea legală a resortisantului unei țări terțe într-un stat membru.

43 Cu toate acestea, reglementarea în discuție în litigiul principal nu este contestată pentru că condiționează dreptul la prestații familiale de legalitatea ședерii resortisantului unei țări terțe care deține un permis unic și care solicită să beneficieze de aceste prestații, ci pentru că prevede o condiție de intrare legală care îi privește pe copiii acestui resortisant, pentru care sunt solicitate prestațiile menționate.

44 Guvernul francez nu poate să obiecteze nici că condiția impusă de legislația națională, în măsura în care urmărește să evite eludarea procedurii de reîntregire a familiei, ar face parte din sancțiunile care pot fi adoptate de statele membre în cazul încălcării dispozițiilor naționale adoptate în aplicarea Directivei 2003/86 și că ea ar avea un caracter obiectiv justificat de necesitatea de a verifica condițiile în care urmează să fie îngrijiți membrii familiei susținătorului reîntregirii.

45 Trebuie arătat că Directiva 2011/98 prevede, în favoarea anumitor resortisanți ai unor țări terțe, un drept la egalitate de tratament, care constituie regula generală, și enumeră derogările de la acest drept pe care statele membre au posibilitatea să le stabilească și care trebuie interpretate în mod strict (Hotărârea INPS, punctul 26).

46 Astfel, conform articolului 12 alineatul (2) litera (b) primul paragraf din Directiva 2011/98, statele membre pot restrânge egalitatea de tratament în materie de prestații sociale, cu excepția lucrătorilor din țările terțe care au un loc de muncă sau care au avut un loc de muncă pentru o perioadă de cel puțin șase luni și care sunt înregistrați drept șomeri. Pe de altă parte, în temeiul articolului 12 alineatul (2) litera (b) al doilea paragraf din această directivă, statele membre pot decide că acest drept nu se aplică resortisanților din țări terțe care au fost autorizați să lucreze pe

teritoriul unui stat membru pentru o durată maximă de șase luni, resortisanților din țări terțe care au fost admiși pentru studii sau resortisanților din țări terțe care au drept de muncă pe baza unei vize.

47 Rezultă că, în afara situațiilor astfel enumerate limitativ, în care statele membre pot deroga de la egalitatea de tratament între resortisanții țărilor terțe care dețin un permis unic și resortisanții naționali, o diferență de tratament între aceste două categorii de resortisanți constituie, în sine, o încălcare a articolului 12 alineatul (1) litera (e) din această directivă [a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 iulie 2024, CU și ND (Asistență socială – Discriminare indirectă) C-112/22 și C-223/22, EU:C:2024:636, punctul 55, precum și jurisprudența citată].

48 Or, pe de o parte, nu reiese din niciuna dintre derogările de la drepturile conferite la articolul 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98 o posibilitate a statelor membre de a exclude de la dreptul la egalitate de tratament lucrătorul care deține un permis unic și ai cărui copii, născuți într-o țară terță, nu dovedesc că au intrat în mod legal pe teritoriul statului membru în cauză.

49 Pe de altă parte, chiar presupunând că o atare posibilitate a fost recunoscută, reiese din jurisprudență că derogările de la dreptul la egalitate de tratament nu pot fi invocate decât dacă organele competente pentru punerea în aplicare a acestei directive din statul membru în cauză au precizat în mod clar că intenționează să se prevaleze de aceste derogări (Hotărârea INPS, punctul 26 și jurisprudența citată). Or, guvernul francez, după cum recunoaște el însuși, nu a intenționat să se prevaleze de posibilitatea de a restrânge dreptul la egalitate de tratament prin recurgerea la derogările prevăzute la articolul 12 alineatul (2) litera (b) din directiva menționată.

50 Rezultă că un stat membru nu se poate prevala de obligația sa de a se asigura că încălcările Directivei 2003/86 sunt sancționate pentru a justifica o derogare de la dreptul la egalitate de tratament care nu este prevăzută de legiuitorul Uniunii în Directiva 2011/98.

51 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98 trebuie interpretat în sensul că se opune reglementării unui stat membru în temeiul căreia, în vederea determinării drepturilor la prestațiile de securitate socială ale resortisantului unei țări terțe care deține un permis unic, copiii născuți într-o țară terță aflați în întreținerea sa nu sunt luați în considerare decât cu condiția să dovedească intrarea lor legală pe teritoriul acestui stat membru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

52 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 12 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/98/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea ședерii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru

trebuie interpretat în sensul că

se opune reglementării unui stat membru în temeiul căreia, în vederea determinării drepturilor la prestațiile de securitate socială ale resortisantului unei țări terțe care deține un permis unic, copiii născuți într-o țară terță aflați în întreținerea sa nu sunt luați în considerare decât cu condiția să dovedească intrarea lor legală pe teritoriul acestui stat membru.

Semnături